

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 listopada 2017 r., w sprawie I C 798/15 Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej oddalił powództwo (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. skierowane przeciwko R. W..

Sąd Rejonowy ustalił i zważył, że w dniu 24 kwietnia 2007 roku (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. zawarł z R. W. umowę obrotowego kredytu firmowego nr (...). W dniu 23 lutego 2010 roku (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. zawarł z R. W. porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia wynikającego z umowy obrotowego kredytu firmowego nr (...). W dniu 22 października 2010 roku nastąpiło wypowiedzenie umowy obrotowego kredytu firmowego nr (...). W dniu 10 grudnia 2010 roku (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), w którym wskazano, że zadłużenie pozwanego R. W. z tytułu zawartej 24 kwietnia 2017 roku umowy obrotowego kredytu firmowego nr (...), zmienionej następnie porozumieniem o restrukturyzacji z 23 lutego 2010 roku, wynosi 12762,43 zł. Postanowieniem z 24 lutego 2011 roku, wydanym w sprawie o sygn. akt I Co 126/11 Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej nadał powyższemu bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzulę wykonalności – z tym zastrzeżeniem, że egzekucja należności objętych bankowym tytułem egzekucyjnym będzie dopuszczalna w stosunku do R. W. do kwoty 22944,94 zł. Postanowieniem z 12 czerwca 2012 roku wydanym w sprawie o sygn. akt I Co 432/12 Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej nadał na podstawie art. 788 k.p.c. bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) klauzulę wykonalności na rzecz następcy prawnego, dotychczasowego wierzyciela (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w (...) Spółka Akcyjna w W.. Wobec pozwanego R. W. toczyło się postępowanie egzekucyjne o sygn. akt Km 802/12 z wniosku wierzyciela (...) Spółka Akcyjna w W.. Jego podstawą był tytuł wykonawczy opatrzony w klauzulę wykonalności bankowy tytuł egzekucyjny nr (...). W jego toku wyegzekwowano i przekazano wierzycielowi kwoty: 194 zł tytułem kosztów sądowych, 6484,82 zł tytułem odsetek, 5197,50 zł tytułem należności głównej, 600 zł tytułem kosztów adwokackich, 1959,55 zł tytułem łącznych kosztów egzekucji. R. W. dokonał ośmiokrotnych wpłat po 300 zł na poczet uregulowania należności wynikającej z kredytu obrotowego. Nadto pozwany uiszczył kwotę 5942 zł na bliżej niesprecyzowane zadłużenia wobec banku. Poza tym pozwany dysponuje zaświadczeniem potwierdzającym spłatę zadłużenia karty kredytowej. W dniu 8 października 2014 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., jako komandytariusz wniósł aportem do (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. wkład niepieniężny w postaci wymagalnych wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. Wniesienie aportem wierzytelności odbyło się przez zmianę umowy spółki w formie aktu notarialnego. W dniu 24 października 2014 roku strona powodowa (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w W. zawarła z (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. umowę świadczenia w miejscu wykonania, na mocy której (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa zwolniła się z zobowiązania względem funduszu, poprzez spełnienie innego świadczenia, tj. przelewu wierzytelności przysługujących (...) Bank (...) S.A., które zostały wniesione aportem do (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa 8 października 2014 roku. W wyciągu elektronicznym z Załącznika nr 1 do umowy świadczenia w miejscu wykonania z 24 października 2014 roku widnieje wierzytelność wobec pozwanego R. W. z tytułu umowy nr (...). Pismami z 4 listopada 2014 roku powód (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. wystosowali do pozwanego zawiadomienie o cesji wierzytelności wynikającej z umowy o nr (...). W dniu 15 stycznia 2015 roku powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, w którym oświadczył, iż 24 października 2014 roku nabył (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa wymagalną wierzytelność, wniesioną do tej spółki jako wkład niepieniężny w dniu 8 października 2014 roku przez (...) Bank (...) S.A wobec dłużnika R. W. z tytułu umowy o numerze (...). Wysokość zobowiązania pozwanego na dzień wystawienia wyciągu miała wynosić łącznie 8512,93 zł, na którą złożyła się kwota 6695,78 zł z tytułu kapitału, kwota (...),15 tytułem odsetek oraz kwota 0,00 zł tytułem kosztów. W dniu 7 sierpnia 2015 roku (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., oraz (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W. złożył oświadczenie, iż 8 października 2014 bank wniósł wkład niepieniężny w postaci wymagalnych wierzytelności z tytułu udzielonych kredytów i pożyczek. W

załączniku do niniejszego oświadczenia figuruje wierzytelność wobec R. W. z tytułu kredytu restrukturyzacyjnego z 23 września 2009 roku. Aneks nr (...) z 12 sierpnia 2015 roku do umowy świadczenia w miejscu wykonania ustalił, iż wierzytelności wchodzące w skład portfela, które zostały przeniesione na fundusz zostaną wykazane w załączniku nr 1 do umowy. (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W. jest poprzednikiem prawnym (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W., a ten poprzednikiem prawnym (...) Bank (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W..

Sąd Rejonowy zważył, że zgodnie z art. 232 k.p.c. oraz w art. 6 k.c. ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania. To one są dysponentem toczącego się procesu i od nich zależy jego wynik. Mają bowiem obowiązek przejawiać aktywność w celu wykazania wszystkich istotnych okoliczności i faktów, z których wywodzą skutki prawne. W ocenie Sądu Rejonowego strona powodowa nie wykazała w rozumieniu powyższych przepisów istnienia swojego roszczenia. Pozwany zaprzeczył w istocie istnieniu dochodzonej pozwem wierzytelności strony powodowej wobec pozwanej, a więc zaprzeczył aby łączył go ze stroną powodową stosunek prawny, na podstawie którego strona powodowa mogłaby dochodzić swojego roszczenia. W tej sytuacji strona powodowa winna była - zgodnie z przywołanym powyżej przepisami przede wszystkim udowodnić fakt samego istnienia roszczenia o zapłatę kwoty dochodzonej pozwem. W przedmiotowej sprawie powód przedstawił liczne dowody w postaci dokumentów, jednak gdyby Sąd na ich podstawie uwzględnił powództwo, naruszył by dyspozycję art. 321 § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem sąd nie może wyrokować co do przedmiotu, który nie był objęty żądaniem, ani zasądzać ponad żądanie. Związanie sądu przy wyrokowaniu żądaniem jest wyrazem obowiązywania w postępowaniu cywilnym zasady dyspozytywności, zgodnie z którą to powód decyduje nie tylko o wszczęciu postępowania, ale także o zakresie rozstrzygnięcia sprawy. Niedopuszczalność wyrokowania co do przedmiotu nieobjętego żądaniem, oznacza niemożność objęcia rozstrzygnięciem innych żądań niż przedstawione przez powoda. Rola sądu w procesie cywilnym sprowadza się wyłącznie do oceny zasadności zgłoszonych przez powoda żądań. W konsekwencji nawet gdy sąd oddalając sformułowane przez powoda żądania uznałby, że powód z przytoczonych w pozwie okoliczności mógłby skutecznie dochodzić innych niż niezasadnie zgłoszonych żądań (roszczeń), to nie może w świetle art. 321 § 1 k.p.c. uwzględniać tych innych a nie zgłoszonych żądań. Powód dochodził roszczenia z umowy kredytu zrestrukturyzowanego o nr (...) zawartej 9 kwietnia 2010 roku pomiędzy pozwaną a (...) Spółka Akcyjna. Tymczasem do akt powód przedłożył umowę obrotowego kredytu firmowego nr (...) z 24 kwietnia 2007 roku zawartą przez pozwanego z (...) Spółka Akcyjna Oddział w Polsce z siedzibą w W.. Nadto powód powoływał się na porozumienie o restrukturyzacji zadłużenia, wynikającego z umowy obrotowego kredytu firmowego z 23 lutego 2010 roku. Także z pozostałych zgromadzonych w sprawie dokumentów, takich jak bankowy tytuł egzekucyjny, dokumenty z akt sprawy egzekucyjnej Km 802/12 wynika, iż dotyczą one umowy obrotowego kredytu firmowego. Bezsprzecznie zatem w rachubę wchodzi inna umowy niż ta, o której mowa w pozwie. Ujmując rzecz wprost, powód wnosił o zasądzenie roszczenia z umowy, której prawdopodobnie pozwany nigdy nie zawarł. W przypadku pozwanego mogło z łatwością dojść do takiej sytuacji, gdyż posiadał on w banku, będącym pierwotnym wierzycielem wiele innych zobowiązań. Z akt sprawy wynika, iż nawet on sam pogubił się w spłacaniu swoich należności. Zatem przyjęcie przez Sąd założenia, że powód w istocie dochodzi roszczenia z przedłożonej umowy obrotowego kredytu firmowego i rozważenie jego zasadności na płaszczyźnie tej właśnie umowy byłoby równoznaczne z naruszeniem art. 321 § 1 k.p.c. Brak natomiast w aktach sprawy umowy źródłowej przemawiał za oddaleniem powództwa jako nieudowodnionego.

Apelację od tego wyroku złożyła strona powodowa. Zarzuciła Sądowi Rejonowemu naruszenie przepisów postępowania mające wpływ na treść rozstrzygnięcia tj.:

I. art. 193 § 1 k.p.c. w zw. z art. 321 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i orzeczenie o oddaleniu powództwa co do przedmiotu nieobjętego powództwem, tj. wyrokowanie o zasadności powództwa o zapłatę należności wynikających z zawartej przez pozwaną z pierwotnym wierzycielem umowy o numerze (...) z dnia 09.04.2010 r., w sytuacji gdy powód, pismem z dnia 4 września 2017 r., dokonał zmiany powództwa w zakresie podstawy faktycznej żądania, wskazując, iż pozwany zawarł w dniu 24.04.2007 r. z pierwotnym wierzycielem (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce umowę obrotowego kredytu firmowego o numerze (...), która to umowa została zrestrukturyzowana porozumieniem z dnia 23.02.2010 r., wobec czego podstawę roszczenia objętego żądaniem pozwu stanowiła umowa obrotowego kredytu firmowego o numerze (...) z dnia 24.04.2007 r., a zatem Sąd winien rozstrzygnąć w niniejszej

sprawie o zasadności powództwa o zapłatę należności wynikających z tytułu umowy obrotowego kredytu firmowego o numerze (...) z dnia 24.04.2007 r., nie zaś z tytułu umowy kredytu zrestrukturyzowanego o numerze (...) z dnia 09.04.2010 r.;

II. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się uznaniu, iż podstawę dochodzonego w niniejszym postępowaniu roszczenia stanowi umowa kredytu zrestrukturyzowanego z dnia 9 kwietnia 2010 o numerze (...), w sytuacji gdy, powód pismem z dnia 4 września 2017 r. dokonał zmiany podstawy faktycznej powództwa, wskazując, iż pozwany zawarł w dniu 24.04.2007 r. z pierwotnym wierzycielem (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce umowę obrotowego kredytu firmowego o numerze (...) (oznaczoną w pozwie numerem BL61105), która to umowa została zrestrukturyzowana porozumieniem z dnia 23.02.2010 r., wobec czego podstawę roszczenia objętego żądaniem pozwu stanowiła umowa obrotowego kredytu firmowego o numerze (...) z dnia 24.04.2007 r.;

III. art. 233 § 1 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. polegające na dowolnej, sprzecznej z zasadami doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, ocenie materiału dowodowego przejawiającej się uznaniu, iż powód nie wykazał zasadności, wysokości oraz wymagalności dochodzonego roszczenia, w sytuacji gdy powód, pismem z dnia 4 września 2017 r. dokonał zmiany podstawy faktycznej powództwa, wskazując, iż pozwany zawarł w dniu 24.04.2007 r. z pierwotnym wierzycielem (...) S.A. Spółka Akcyjna Oddział w Polsce umowę obrotowego kredytu firmowego o numerze (...) (oznaczoną w pozwie numerem BL61105), która to umowa została zrestrukturyzowana porozumieniem z dnia 23.02.2010 r., przedstawiając dokumenty w postaci umowy obrotowego kredytu firmowego o numerze (...), porozumienia o restrukturyzacji z dnia 23.02.2010 r., zaświadczenia z dnia 02.12.2010 r., bankowego tytułu egzekucyjnego z dnia 10.12.2010 r. o numerze (...), postanowienia Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej, I Wydziału Cywilnego z dnia 24.02.2011 r. oraz z dnia 12.06.2012 r., a także postanowienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Rawie Mazowieckiej P. P. z dnia 30.06.2015 r., sygn. akt KM 802/12, które to dokumenty wykazują w sposób niebudzący wątpliwości zarówno zasadność, jak i wysokość oraz wymagalność roszczenia dochodzonego przez powoda w niniejszym postępowaniu.

Strona powodowa cofnęła pozew co do kwoty 3.010,65 zł ze zrzeczeniem się roszczenia i w konkluzji wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego kwoty 5.502,28 zł wraz odsetkami ustawowymi oraz kosztami procesu, a ewentualnie o uchylene wyroku w zaskarżonej części i przekazanie w niej sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył,

co następuje :

Apelacja jest bezzasadna i opiera się przede wszystkim na zarzucie, że Sądowi Rejonowemu umknęła zmiana przedmiotowa powództwa zgłoszona w piśmie procesowym. Stąd zarzuty naruszenia przepisu art. 193 § 1 w zw. z art. 321 k.p.c. To jednak skarżącemu umknął fakt, iż powództwo rozpoznawane było w postępowaniu uproszczonym. Jak stanowi przepis art. 505⁴ § 1 zdanie pierwsze k.p.c. w postępowaniu uproszczonym zmiana powództwa jest niedopuszczalna. Wskazany przepis wprowadza odstępstwo od ogólnej zasady wynikającej z treści art. 193 k.p.c., wyłączając dopuszczalność zmian. Tak, więc w postępowaniu uproszczonym zmiana powództwa nie jest dopuszczalna. Niedopuszczalne są zmiany pierwotnie zgłoszonego żądania, ani pod względem jakościowym (poprzez wystąpienie z innego rodzaju żądaniem), ani ilościowym (polegającym na zgłoszeniu żądania w wyższej wysokości).

W tym stanie rzeczy, Sąd Okręgowy uznając częściowe cofnięcie pozwu ze zrzeczeniem się roszczenia za skuteczne na podstawie art. 386 § 3 k.p.c. uchylił zaskarżony wyrok w części obejmującej żądanie zapłaty kwoty 3.010,65 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia 31 grudnia 2015 r. oraz odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty w tej części umorzył postępowanie. W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację.